

Development of Accounting: Challenges and Prospects in the Context of European Integration

Abstract. Digital technologies are actively penetrating the life of every person, reducing labor costs while requiring a more intellectual, more creative approach to solving problems from a person. Information technologies also enable automating and optimizing settlement and accounting operations. However, using information technologies in accounting is only one of many challenges. Ukraine has declared a European integration direction for the development of the economy, which involves bringing accounting processes and procedures into compliance with the requirements of European standards. The article aims to analyze the main challenges and perspectives of accounting development in the context of Ukraine's integration intentions and to develop a conceptual model of accounting development considering the state's European integration intentions. The article's analysis of scientific studies on the development of accounting provides a thorough insight into identifying its main trends: digitalization of accounting processes, harmonization of accounting regulatory acts, unification and consolidation of reporting with compliance of European standards. The component structure of the accounting development model is substantiated, taking into account the European integration intentions of the state, and the steps for its implementation are also proposed. Attention is focused on the need to intensify the standardization of accounting procedures to the requirements of the European space, training specialists to interact with digital accounting and information processing tools, and creating an optimal internal environment within business entities favorable for accelerating digital transformations. Modernization of accounting, considering the European integration intentions of Ukraine, will contribute to increasing the efficiency of enterprise management and the investment attractiveness of business entities.

Keywords: digital technologies in accounting, automation of accounting operations, digitization of management, harmonization of accounting legislation, unification and consolidation of reporting, European integration processes.

Suggested Citation

Kobets, D. (2023). Development of Accounting: Challenges and Prospects in the Context of European Integration. *Oblik i finansi*, 1(99), 31-37. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-1\(99\)-31-37](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-1(99)-31-37)

Дмитро Кобець

Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна

Виклики й перспективи розвитку бухгалтерського обліку у контексті євроінтеграції

Анотація. Цифрові технології активно проникають в життя кожної людини, скорочують трудові витрати при цьому вимагаючи від людини більш інтелектуального, більш креативного підходу до вирішення задач. Інформаційні технології також дають змогу автоматизувати й оптимізувати розрахункові й облікові операції. Проте використання інформаційних технологій в бухгалтерському обліку є не єдиним викликом. Україною заявлено євроінтеграційний напрям розвитку економіки, що передбачає приведення облікових процесів і процедур у відповідність із вимогами європейських стандартів. Метою статті є аналіз основних викликів і перспектив розвитку бухгалтерського обліку у контексті інтеграційних інтенцій України та розробка концептуальної моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави. Проведений у статті аналіз ряду наукових досліджень із питань розвитку бухгалтерського обліку є ґрунтовним інсайтом для виокремлення його основних тенденцій: діджиталізація облікових процесів, гармонізація законодавчо-нормативних аспектів обліку, уніфікація й консолідація звітності з приведенням у відповідність європейським стандартам. Обґрунтовано компонентний склад моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави, а також запропоновано кроки щодо її впровадження. Акцентовано увагу на необхідності активізації процесів стандартизації облікових процедур до вимог європейського простору, підготовки фахівців до взаємодії із цифровими інструментами обліку і обробки інформації, створення оптимального внутрішнього середовища в межах господарюючих суб'єктів.

¹ Dmytro Kobets, Khmelnytsky National University, Khmelnytsky, Ukraine.

ORCID 0000-0002-4822-2951

E-mail: asstejnki@gmail.com

сприятливого для прискорення діджитал-трансформацій. Модернізація бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій України сприятиме підвищенню ефективності управління підприємствами, зростанню інвестиційної привабливості вітчизняних суб'єктів господарювання.

Ключові слова: цифрові технології в обліку, автоматизація облікових операцій, діджиталізація управління, гармонізація бухгалтерського законодавства, уніфікація й консолідація звітності, євроінтеграційні процеси.

Постановка проблеми. Сьогодні інформаційні технології активно продовжують проникати в усі сфери діяльності. Вони значною мірою спрощують і скорочують витрати трудових та інтелектуальних дій людини. Інформаційні технології також дають змогу автоматизувати й оптимізувати розрахункові та облікові операції. Проте, використання інформаційних технологій в бухгалтерському обліку є не єдиним викликом. Суттєвої уваги заслуговують євроінтеграційні процеси, які закладають основи для приведення облікових процесів і процедур у відповідність із вимогами європейських стандартів. Це особливо актуалізується із створенням реальних передумов щодо інтеграції України у європейський економічний простір. З огляду на зазначене вище, існує необхідність ґрунтовного теоретичного аналізу основних викликів і перспектив розвитку бухгалтерського обліку у контексті діджиталізації облікових процесів та євроінтеграційних тенденцій в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми й перспективи розвитку бухгалтерського обліку є об'єктом багатьох досліджень вітчизняних науковців. Бухгалтерський облік розглядається у контексті впровадження програм для автоматизації обліку, які забезпечують прозорість і якість бухгалтерської звітності, невідповідності кваліфікації персоналу необхідним навичкам роботи в автоматизованому режимі, необхідності систематичного оновлення прикладного програмного забезпечення, подолання труднощів у виборів конкретного прикладного продукту певним суб'єктом господарської діяльності [4, с. 101, 102]. І. Грицюк вказує на важливість зорієнтованості системи бухгалтерського обліку на особливості кожного підприємства, на гнучкість й адаптованість процесів, формування фінансових і нефінансових показників діяльності підприємства [7, с. 13]. О. Адамик констатує наявність певних автоматизованих дій в бухгалтерському обліку, зокрема це групування об'єктів обліку, варіативність методів оцінки, використання додаткових технічних пристроїв при реєстрації господарських операцій [1, с. 14]. Проте, цей процес не є тотальним.

Дослідники вказують на провідну роль належним чином організованого бухгалтерського обліку у підвищенні ефективності діяльності будь-якого підприємства та відмічають необхідність реформування наявної системи бухгалтерського обліку задля приведення її у відповідність із міжнародними економічними реаліями. Наголошуючи на перспективах модернізації системи бухгалтерського обліку у межах євроінтеграції України, Л. Ловінська та А. Покинборода

відмічають її провідну роль в оновленні законодавчо-методологічного та методичного забезпечення бухгалтерського обліку, уніфікації й консолідації бухгалтерської звітності, впровадження ІКТ [14, с. 100; 16, с. 32, 36]. О. Балахонова також вбачає чіткі кореляційні зв'язки між модернізацією і гармонізацією системи бухгалтерського обліку на підприємстві і рівнем його конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості, оптимізації прийняття бізнесових рішень, наголошують на важливості уніфікації управлінської звітності відповідно до вимог Євросоюзу, її трансформації відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності [2, с. 42, 43]. Приведення системи бухгалтерського обліку у відповідність світовим стандартам із обов'язковим урахуванням при цьому національних традицій і особливостей ведення обліку сприятиме успішній інтеграції українського бізнесу в міжнародне економічне середовище, зростанню інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання [5, с. 57; 6, с. 4; 17, с. 246].

Заслужують на особливу увагу наукові позиції щодо активного використання діджитал-інструментів у структурі підтримки облікових процесів, що водночас потребує також «активізації процесів стандартизації облікових процедур до вимог європейського простору, підготовки фахівців до взаємодії із цифровими інструментами обліку і обробки інформації, створення оптимального внутрішнього середовища в межах господарюючих суб'єктів, сприятливого для прискорення діджитал-трансформацій» [8, с. 131]. Саме діджитал-інструментарій дасть змогу ефективно організувати роботу з великими обсягами даних, відкриває використання цифрових платформ для спрощення облікових процесів та відображення бухгалтерської документації. Але цей процес гальмується складністю уніфікації вимог щодо форматів, реквізитів та візуальної форми відображення окремих первинних та облікових електронних документів, відсутністю динаміки у практиці укладення відповідних міжнародних договорів України про взаємне визнання сертифікатів відкритих ключів та електронних підписів, недостатнім рівнем ІТ-компетентності кадрів у сфері бухгалтерського обліку, неготовністю суб'єктів господарської діяльності до інтеграції у діджитальний обліковий простір [8, с. 129, 130]. Це значною мірою сповільнює інтеграцію України у євроекономічний простір, а також гальмує оперативне формування й передавання даних, отримання якісної інформації у сфері бухгалтерського обліку [18, с. 143].

Вирішення ключових викликів у здійсненні бухгалтерського обліку вчені вбачають у прийнятті

ефективних рішень щодо ведення обліково-аналітичної роботи, покращення обліково-інформаційного забезпечення господарських процесів у відповідності з міжнародними правилами та вимогами часу [13, с. 159], наближенні національних облікових стандартів, упровадженні інновацій та побудові розробки нових концепцій формування публічної звітної інформації з врахуванням динаміки розвитку світової економіки, суспільних запитів, можливих ризиків і загроз [13, с. 157], гарантуванні об'єктивного й достовірного представлення даних у консолідованій бухгалтерській звітності [15, с. 202]. Перспективу вирішення наявних викликів у сфері бухгалтерського обліку дослідники вбачають у розробці і практичному впровадженні адекватних методик визначення показників звітності господарюючих суб'єктів [22, с. 329, 330], гармонізації правового й інформаційного забезпечення [3, с. 10], забезпеченні відкритості і підзвітності компаній перед суспільством [21, с. 124, 125], удосконаленні методології складання інтегрованої звітності як основного діагностичного конструкту корпоративної соціальної відповідальності компанії [10, с. 144, 145], «веденні соціально-відповідального бізнесу, що зумовлює необхідність поєднання традиційної методологічної концепції бухгалтерського обліку з соціальною проблематикою, формування та розвитку обліку, що відображає не лише показники фінансового розвитку, а й основні якісні та кількісні показники соціально-відповідальної діяльності [20, с. 198-200], оновленні теоретично-понятійного апарату бухгалтерського обліку [9, с. 37, 38].

Не менш важливим у вирішенні проблем і викликів бухгалтерського обліку у контексті євроінтеграційних інтенцій України є «узгодження бухгалтерського та податкового законодавства в різних сферах діяльності з метою його адаптації до

європейських стандартів; формування концептуальних напрямів наукових досліджень в сфері обліку, аналізу, аудиту, звітності та оподаткування з метою теоретичного обґрунтування та подальшого практичного впровадження рекомендацій; «перехід від функціональної до процесно орієнтованої концепції управління, що вимагає відповідних змін в організації системи обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємств і організацій», налагодження взаємодії між обліковцями, користувачами облікової інформації, аудиторською сферою [19, с. 272, 273].

Попри численні дослідження проблем і перспектив розвитку бухгалтерського обліку в Україні в контексті діджиталізації та євроінтеграції поза кутом наукового зору залишається побудова моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави.

Метою статті є аналіз основних викликів і перспектив, а також обґрунтування моделі розвитку бухгалтерського обліку у контексті інтеграційних інтенцій України.

Виклад основного матеріалу. Проведений аналіз ряду наукових розвідок із питань розвитку бухгалтерського обліку є ґрунтовним інсайтом для виокремлення його основних тенденцій: діджиталізація облікових процесів, гармонізація законодавчо-нормативних аспектів обліку, уніфікація й консолідація звітності з приведенням у відповідність європейським стандартам. Для втілення означених вище тенденцій доцільно розробити та впровадити на державному рівні модель розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави. На основі теоретичних студій щодо розвитку бухгалтерського обліку в Україні можна запропонувати полікомпонентну модель (рис. 1).

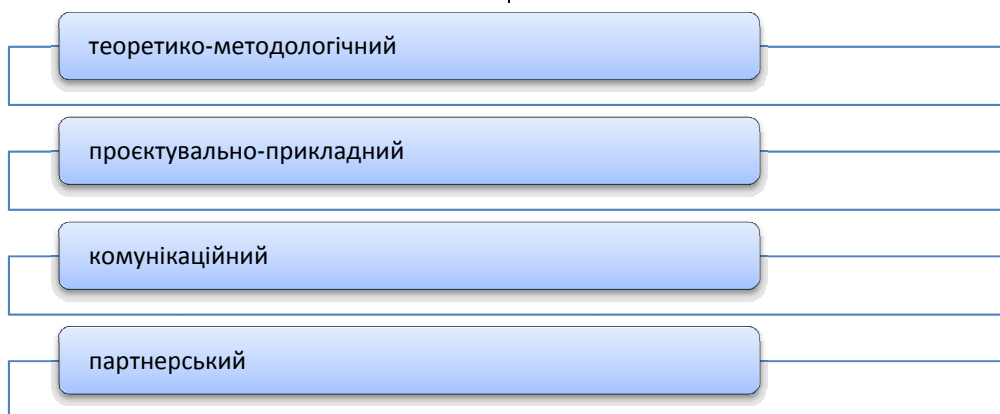

Рис. 1. Компоненти моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави

Джерело: складено автором.

У поданій вище моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави виокремлюємо теоретико-методологічний компонент, який передбачає всебічне вивчення науковими колами із урахуванням досвіду

бухгалтерів-практиків законодавчого забезпечення та методології бухгалтерського обліку в Україні та ЄС, здійснення компаративного аналізу та закладення передумов для урівноваження нормативних і методологічних засад бухгалтерського обліку задля

подальшої інтеграції України у європростір. У межах проєктувально-прикладного компонента моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави доцільним є розгляд можливостей та підтримка ініціатив у напрямі максимальної діджиталізації облікових процесів і процедур, вибір, адаптація або розробка орієнтованих на конкретних суб'єктів господарювання прикладних програм автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах. Комунікаційний компонент моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави обов'язково має передбачати налагодження систематичних комунікацій між фахівцями з бухгалтерського обліку, розробниками програмних продуктів, аудиторами, користувачами облікової інформації, керівниками

підприємств, міжнародними організаціями, економічними спільнотами ЄС та іншими зацікавленими сторонами. У межах реалізації партнерського компонента моделі розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій має відбутися консолідація зусиль усіх зацікавлених сторін України та держав ЄС (науковців, фахівців з обліку й аудиту, користувачів облікових даних) щодо модернізації законодавчого підґрунтя, методологічного інструментарію, упровадження європейських стандартів обліку, уніфікації документації з бухгалтерського обліку, упровадження передових діджитал-технологій в облікову діяльність.

Модель розвитку бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій держави передбачає ряд послідовних кроків (рис. 2).

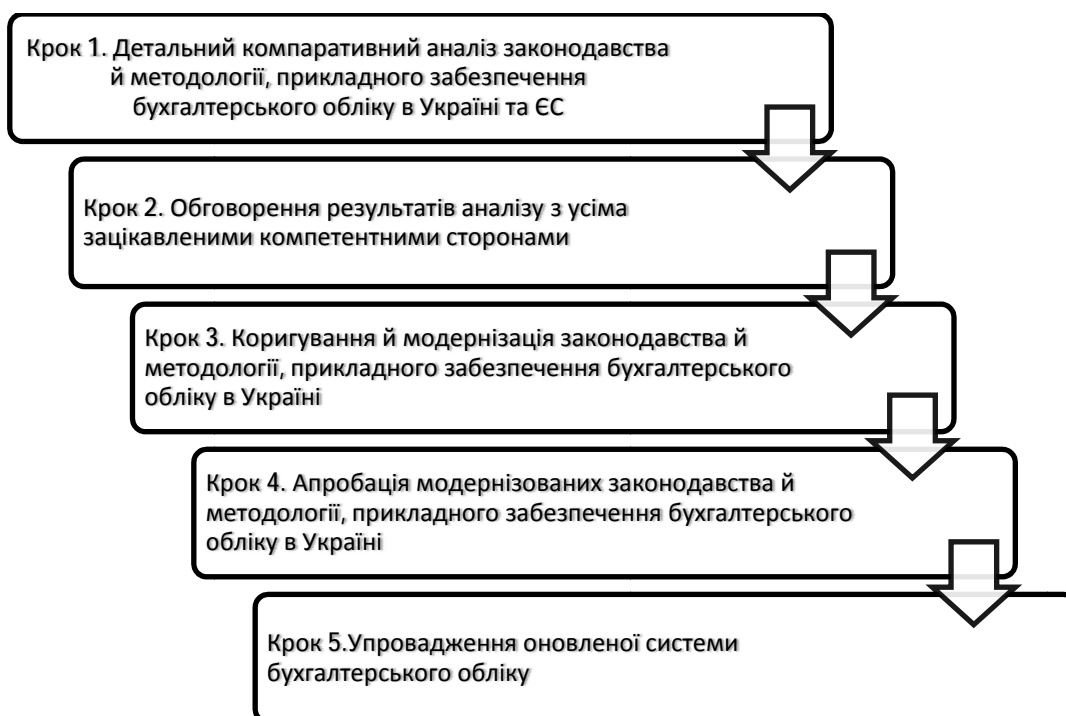

Рис. 2. Основні кроки потенційного розвитку бухгалтерського обліку в Україні у контексті євроінтеграції
Джерело: складено автором.

Висновки. Основними викликами розвитку бухгалтерського обліку в Україні у контексті євроінтеграційних намірів є невідповідність стандартів, методології обліку, рівня інтеграції облікових процесів у діджитальний простір, недостатня ІТ-компетентність і вмотивованість фахівців з бухгалтерського обліку та суб'єктів господарювання. Поряд з цим перспективу розвитку бухгалтерського обліку в Україні становить оновлення законодавчої бази обліку, приведення методологічних аспектів вітчизняної облікової політики у відповідність

до європейських стандартів. Модернізація бухгалтерського обліку з урахуванням євроінтеграційних інтенцій України сприятиме підвищенню ефективності управління підприємствами, зростанню інвестиційної привабливості вітчизняних суб'єктів господарювання.

Перспективний науковий інтерес становить розробка рекомендацій щодо приведення законодавчої, методологічної і діджитальної складових обліку у відповідність до європейських стандартів.

4 Список використаних джерел

1. Адамик О. В. Інформаційна технологія автоматизованого обліку запасів. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації*: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. С.12-14.
2. Балахонова О. В. Сучасні тенденції в системі управлінської звітності в контексті євроінтеграційних процесів. *Підприємництво в умовах формування нової економічної і технологічної нормальності суспільства*: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Економічні перспективи підприємництва в Україні», (18–19 жовтня 2018 р., м. Ірпінь). Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. С.41-44.
3. Белова І., Семенишена Н. Гармонізація і стандартизація як об'єктивна необхідність кумулятивізму інституту бухгалтерського обліку. *Міжнародний науковий журнал*. 2018. Вип. 3-4. С.7-20.
4. Бенько М. М. Автоматизація бухгалтерського обліку в Україні: проблемні аспекти та ключові досягнення. *Облік, аналіз і аудит*. 2021. № III(83). С. 91-104.
5. Войтченко О., Дзюба О. М. Вітчизняні та міжнародні особливості обліку дебіторської заборгованості. *Вісник студентського товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*. Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. Вип.38. С. 55-58.
6. Голов С. Вдосконалення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні в контексті євроінтеграції. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. № 1. С. 3–17.
7. Грицюк І. І. Вплив постіндустріалізму на розвиток теорії бухгалтерського обліку: Матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія», (28 червня 2019 року, м. Тернопіль). С. 12-13. URL: <http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/35641/1/12.pdf>
8. Дмитренко О. М. Діджиталізація бухгалтерського обліку: напрями розвитку та проблеми впровадження. The XXV International Scientific and Practical Conference «*Innovative trends of science and practice, tasks and ways to solve them*», June 28 – July 01, 2022, Athens, Greece. С. 127-131.
9. Ілляшенко К. В. Вплив діджиталізації на реформування бухгалтерського обліку та звітності. *Теорія та практика управління розвитком економіки*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 жовтня 2019 р.; м. Київ); відпов. за вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2019. С.36-38.
10. Інтегрована звітність в контексті євроінтеграції України: сучасний стан, перспективи розвитку та запровадження: монографія; за заг. ред. Савченка Т.Г., Гриценко О.І. Суми: Видавництво «Винниченко М.Д.», 2018. 143 с.
11. Кононенко Л. В. Вплив digital-інновацій на розвиток форм бухгалтерського обліку. *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку*: зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту; 10 грудня 2020 р. Київ, КНЕУ, 2020. С. 423-425.
12. Кононенко Л. В. Розвиток digital-технологій і бухгалтерський облік: проблеми та перспективи. *Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики*: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 5–6 жовтня 2021 року). Полтава: ПУЕТ, 2021. С. 205-208.
13. Кругляк Я. Д. Інноваційні напрями розвитку бухгалтерського обліку в контексті останніх законодавчих змін. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації*: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. С. 157-159.
14. Ловінська Л. Г. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі за економічним змістом у контексті запровадження нового плану рахунків. *Фінанси України*. 2016. № 1. С. 99–115.
15. Олійник Є. В. Аудит в Україні: виклики та перспективи впровадження директив ЄС. *Розвиток бухгалтерського обліку, фінансів та оподаткування в аграрному секторі економіки в умовах євроінтеграції*: збірник матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф. (24 листопада 2017 р.; м. Київ). К.: ННЦ «ІАЕ», 2017. С. 202-205.
16. Покиньюорода А. О. Бухгалтерський облік в державному секторі України: особливості та перспективи. *Інноваційний розвиток: освіта та наука XXI століття*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19 червня 2018 р., м. Київ. Обухів: Друкарня ФОП Гуляєва В.М., 2018. Т.3. С.32-36.
17. Семенова С. М. Перспективи змін міжнародного стандарту фінансової звітності для малих і середніх підприємств. *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку*: зб. матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту; 10 грудня 2020 р. Київ: КНЕУ, 2020. С.243-246.
18. Супрунова І. В., Кирилюк Б. Л. Бухгалтерський облік запасів в умовах побудови системи комплексного управління підприємством. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації*: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. С. 141-143.
19. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції: монографія; за ред. д.е.н., проф. Г. М. Колісник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 274 с.
20. Сучасні тенденції обліку, аналізу й оподаткування в умовах євроінтеграції: монографія; за заг. ред. Т. Г. Савченка, І. М. Бурденко. Суми: Сумський державний університет, 2020. 203 с.

21. Царук Н. Г. Підготовка звіту про управління – новий виклик для бухгалтера. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2019. Вип. 3-2(52). С.120-125.
22. Шевчук В. Р. Актуалізація розкриття нефінансової інформації у складі звітності вітчизняних суб'єктів господарювання у контексті європейської інтеграції України. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції*. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. С. 328-333.

4 References

1. Adamyk, O. V. (2018). Informacijna tekhnologhija avtomatyzovanogho obliku zapasiv [Information technology of automated stock accounting]. In *Aktualjni problemy rozvytku obliku, analizu, kontrolju i opodatkuвання u konteksti Jevropejskoji integraciji ta suchasnykh vyklykiv ghlobalizaciji* (pp. 12-14). Lviv: Ljvivs'kyj torghoveljno-ekonomichnyj un-t.
2. Balakhonova, O. V. (2018). Suchasni tendenciji v systemi upravlyns'koji zvitnosti v konteksti jevrintegracijnykh procesiv. In *Pidpryjemnyctvo v umovakh formuvannja novoji ekonomichnoji i tekhnologhichnoji normalnosti suspilstva* [Modern trends in the management reporting system in the context of European integration processes. Entrepreneurship in the conditions of the formation of a new economic and technological normality of society]. In *Ekonomichni perspektyvy pidpryjemnyctva v Ukraini* (pp. 41-44). Irpin: Un-t DFS Ukrainy.
3. Belova, I., & Semenysheva, N. (2018). Gharmonizacija i standartyzacija jak ob'ektyvna neobkhdnistj kumuljatyvizmu instytutu bukhghalters'kogho obliku [Harmonization and standardization as an objective necessity development institute of accounting]. *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal*, 3-4, 7-20. <https://doi.org/10.35774/ibo2018.03.007>
4. Benjko, M. M. (2021). Avtomatyzacija bukhghalters'kogho obliku v Ukraini: problemni aspekty ta ključovi dosjaghnennja [Authorization of accounting in Ukraine: problem aspects and key achievements]. *Oblik, analiz i audyt*, III(83), 91-104. <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2021-3.83.07>
5. Vojtenko, O., Dzjuba, O. M. (2017). Vitchyzniani ta mizhnarodni osoblyvosti obliku debitors'koji zaborghovanosti [Domestic and international peculiarities of accounting for receivables]. *Visnyk students'kogho naukovogho tovarystva «VATRA» Vinnyckogho torghoveljno-ekonomichnogho instytutu KNTEU*, 38, 55-58.
6. Gholov, S. (2014). Vdoskonalennja bukhghalters'kogho obliku i finansovoji zvitnosti v Ukraini v konteksti jevrintegraciji [Improvement of accounting and financial reporting in Ukraine in the context of European integration]. *Bukhghalters'kyj oblik i audit*, 1, 3–17.
7. Ghrycjuk, I. I. (2019). Vplyv postindustrializmu na rozvytok teorii bukhghalters'kogho obliku [The influence of post-industrialism on the development of accounting theory] In *Oblik, opodatkuвання i kontrolj: teorija ta metodologhija* (pp. 12-13). Ternopil.
8. Dmytrenko, O. M. (2022). Didzhitalizacija bukhghalters'kogho obliku: naprjamy rozvytku ta problemy vprovadzhennja [Digitalization of accounting: directions of development and problems of implementation]. In *Innovative trends of science and practice, tasks and ways to solve them* (pp. 127-131). Athens, Greece.
9. Illjashenko, K. V. (2019). Vplyv didzhitalizaciji na reformuvannja bukhghalters'kogho obliku ta zvitnosti [The impact of digitization on the reform of accounting and reporting]. In *Teorija ta praktyka upravlynnja rozvytkom ekonomiky* (pp. 36-38). Kyiv.
10. Savchenko, T. Gh., Ghrycenko, O. I. (2018). Integhrovana zvitnistj v konteksti jevrintegraciji Ukrainy: suchasnyj stan, perspektyvy rozvytku ta zaprovadzhennja [Integrated reporting in the context of European integration of Ukraine: current state, prospects for development and implementation]. Sumy: Vydavnyctvo «Vynnychenko M.D».
11. Kononenko, L. V. (2020). Vplyv digital-innovacij na rozvytok form bukhghalters'kogho obliku [The impact of digital innovations on the development of forms of accounting]. In *Oblik, analiz, audyt ta opodatkuвання: suchasna paradyghma v umovakh stalogho rozvytku* (pp. 423-425). Kyiv: KNEU.
12. Kononenko, L. V. (2021). Rozvytok digital-tekhnologhij i bukhghalters'kyj oblik: problemy ta perspektyvy [Development of digital technologies and accounting: problems and prospects]. In *Bukhghalters'kyj oblik v upravlynni pidpryjemstvom: suchasni vykly-ky* (pp. 205-208). Poltava: PUET.
13. Krupka, Ja. D. (2018). Innovacijni naprjamy rozvytku bukhghalters'kogho obliku v konteksti ostannikh zakonodavchykh zmin [Innovative trends in the development of accounting in the context of recent legislative changes]. In *Aktualjni problemy rozvytku obliku, analizu, kontrolju i opodatkuвання u konteksti Jevropejskoji integraciji ta suchasnykh vyklykiv ghlobalizaciji* (pp. 157-159). Lviv: Ljvivs'kyj torghoveljno-ekonomichnyj un-t.
14. Lovinsjka, L. Gh. (2016). Klasyfikacija rakhunkiv bukhghalters'kogho obliku v derzhavnomu sektori za ekonomichnym zmistom u konteksti zaprovadzhennja novogho planu rakhunkiv [Classification of accounting accounts in the public sector by economic content in the context of the introduction of a new chart of accounts]. *Finansy Ukrainy*, 1, 99–115.
15. Olijnyk, Je. V. (2017). Audyt v Ukraini: vyklyky ta perspektyvy vprovadzhennja dyrektyv JeS [Audit in Ukraine: challenges and prospects of implementation of EU directives]. In *Rozvytok bukhghalters'kogho obliku, finansiv ta opodatkuвання v aghrarnomu sektori ekonomiky v umovakh jevrintegraciji* (pp. 202-205). Kyiv: NNC «IAE».

16. Pokynjboroda, A. O. (2018). Bukhghaltersjkyj oblik v derzhavnomu sektori Ukrainy: osoblyvosti ta perspektyvy [Accounting in the public sector of Ukraine: features and prospects]. In *Innovacijnyj rozvytok: osvita ta nauka XXI stolittja* (pp. 32-36). Kyiv.
17. Semenova, S. M. (2020). Perspektyvy zmin mizhnarodnogo standartu finansovoji zvitnosti dlja malykh i serednikh pidpryjemstv [Prospects of changes in the international standard of financial reporting for small and medium-sized enterprises]. In *Oblik, analiz, audyt ta opodatkovannja: suchasna paradyghma v umovakh stalogo rozvytku* (pp. 243-246). Kyiv: KNEU.
18. Suprunova, I. V., Kyryljuk, B. L. (2018). Bukhghaltersjkyj oblik zapasiv v umovakh pobudovy systemy kompleksnogo upravlinnja pidpryjemstvom [Inventory accounting in the conditions of building a system of complex management of the enterprise]. In *Aktualjni problemy rozvytku obliku, analizu, kontrolju i opodatkovannja u konteksti Jevropejskoji integraciji ta suchasnykh vyklykiv globalizaciji* (pp. 141-143). Lviv: Lvivskij torghoveljno-ekonomichnyj un-t.
19. Kolisnyk, Gh. M. (2021). Suchasnyj stan ta perspektyvy rozvytku obliku, analizu, audytu, zvitnosti i opodatkovannja v umovakh jevrintegraciji [The current state and prospects for the development of accounting, analysis, auditing, reporting and taxation in the conditions of European integration]. Uzhgorod: Vydavnyctvo UzhNU «Ghoverla».
20. Savchenko, T. Gh., Burdenko, I. M. (2020). Suchasni tendenciji obliku, analizu j opodatkovannja v umovakh jevrintegraciji [Modern trends in accounting, analysis and taxation in the conditions of European integration] Sumy: Sums'kyj derzhavnyj un-t.
21. Tsaruk, N. Gh. (2019). Pidgotovka zvituv pro upravlinnja – novyj vyklyk dlja bukghaltera [Preparation of the management report is a new challenge for the accountant]. *Biznes-navighator*, 3-2 (52), 120-125.
22. Shevchuk, V. R. (2018). Aktualizacija rozkryttja nefinansovoji informaciji u skladi zvitnosti vitchyznjanykh subjektiv ghospodarjuvannja u konteksti jevropejskoji integraciji Ukrainy [Updating the disclosure of non-financial information in the reporting of domestic economic entities in the context of the European integration of Ukraine]. In *Aktualjni problemy rozvytku obliku, analizu, kontrolju i opodatkovannja u konteksti Jevropejskoji integraciji ta suchasnykh vyklykiv globalizaciji* (pp. 328-333). Lviv: Lvivskij torghoveljno-ekonomichnyj un-t.